

Előfizetési árak:

Egész évre 10.— frt
Félévre 5.— „
Negyedévre 2.50 „
Egy hóra 1.— „
Egyes szám 4 kr

Megjelenik minden-
nap, vasárnap kivé-
telével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE

Szerkesztőség és

kiadóhivatal:

Főpiacz, a város
házzal szemben.

Hirdetések:

Egy hasábos petit
soronként 5 kr-ával
számítottak.

A fogyasztási adók reformja.

Debreczen, márczius 20.

Az Ausztriával kötendő *közgazdasági kiegyezésre* vonatkozó összes törvényjavaslatokat a magyar s az osztrák kormány az osztrák miniszterelnökkel Budapesten történt végleges megállapodás szerint április hó elején terjeszti az illető törvényhozás elé. Nem csekély fontossággal bírnak ezek között azon előterjesztések, melyek a *fogyasztási adók szabályozására* vonatkoznak s melyekre vonatkozólag a két kormány végérvényesen megállapodott.

Azon helyzetben vagyunk, hogy e javaslatok tartalmából már most közölhetünk egyet-mást s örömmel konstatáljuk, hogy azon elvi álláspont, melyet a fogyasztási adók reformjánál a kereskedelmi és iparkamarák elfoglaltak s melynek érvényesítése érdekében többször sürgetőleg felleptek, e javaslatokbanteljesgyőzelmetaratott.

Ugyanis már évek óta sürgették azon elvnek érvényesülését, hogy a fogyasztási adó *azon állam kincstárát illesse, melynek területén a tényleges fogyasztás történik*, tekintet nélkül arra, vajjon a fogyasztás tárgyát képező ezikk melyik államterületen állítottat

elő. Ezen igazságos s a fogyasztási adó természetéből kifolyó elv érvényesül azon javaslatban, melylyel a kormányok a fogyasztási adók kölcsönös elszámolására vonatkozó átmeneti intézkedés tárgyában 1894-ben életbelépett eljárást a többi fogyasztási adókra is kiterjesztik, vagyis az összes fogyasztási adók azon állam részére biztosítottak, a hol — tekintet nélkül az előállítás helyére — a fogyasztás tényleg történik.

Egy másik igen fontos elv, t. i. a fogyasztási adónak a termelési adóval való egyesítése szintén érvényesül e javaslatokban. E vivmány a magyar kormány érdeme, mely ez elvhez szívósan ragaszkodott s az osztrák kormányt álláspontjának elfogadására bírta. Hogy mily fontossággal bír e reform főleg a cukorkereskedelemre s mily mértékben fogja ez megszüntetni az egyenlőtlen adózási rendszerből folyt nemtelen versenyt, azt bővebben fejtegetni nem kell.

A harmadik elv, mely az előterjesztendő javaslatokban érvényesül, *az államnak mindkét állam területén való egyenlő mértéke*. Habár eddig erre vonatkozólag csupán a ezukor és szeszadó tekintetében jött végérvényes megállapodás

létre, remélhető, hogy ez egyöntetűség a *sörnél is érvényesül*. Ezen intézkedések a két állammfél iparvállalatainak versenyképességéhez nyujtanak egyenlő fegyvereket.

További javaslatok fognak bemutatni a szesz-, ezukor- és söradó emeléséről s ezen adók beszédését tárgyazó eljárási szabályokról. A megadóztatás rendszerén alig fog módosítás történni; ellenben a túl magas jövedéki büntetések leszállíttatnak s a *szesz-kivétel nagyobb premiumban* fog részesülni. Ez utóbbi intézkedés célja az, hogy a szesz kivitele fokoztassék, nehogy a belföldi nagy készlet alacsony árakat létesítsen.

Mind e javaslatok egy két lényegtelenebb pont kivételével már készen vannak s most az indokolás nagy munkáján dolgoznak. Reánk az eddigi rendszerhez képest elég előnyös intézkedéseket tartalmaznak, s épen azért *félünk attól*, hogy a bennük foglalt kedvezményekért tulságosan magas árt fogunk fizetni a kvótánál, mert a javaslatokhoz az osztrák kormány csak az esetben járul hozzá, ha a kvóta, valamint a vám- és kereskedelmi szerződés tárgyában előterjesztendő javaslatok törvényerőre emelkednek.

T Á R G Z A.

Szerkesztői irigység.

Irta: Papp János.

Ne az én hibámnak tulajdonítsák kérem, hogy először találkoznak nevemmel e helyen, írják azt egyenesen a szerkesztő ur (s valamennyi szerkesztő) számlájára. S álljanak elő a szerkesztő urak, tagadják el, ha merik, hogy nem csupán az ő rut irigységük fosztotta meg a közönséget attól az élvezettől hogy az én költeményeimet olvashassa.

Mert bizony kérem, irigy teremtések ezek a szerkesztők! Első versem megírásakor azt hittem, hogy egy év lefolyása alatt ismerni fogja nevemet a Kárpátoktól Adriáig mindenki, és ma, irói működésem negyedik tavaszán sem ismeri más, mint a hitelezőim (ezek pedig — sajnos — nemesak nevemet ismerik.) — Már pedig én dolgoztam eleget; tanu reá az összes hazai lapok „szerkesztői üzenetek“ rovata. A háztetőn esiesergő fia-verébtől a debreczeni új városházáig minden tárgyat megénekeltem, de hiába, a szerkesztő urak nem akarják, hogy az általuk annyira blamált századvégén, még egy csillag ragyogjon az irodalom egén s ezért, ha észreveszik, hogy valakiben tehetség rejlik, a legravaszabb fondorlattal igyekeznek azt elfojtani. Ilyenek ezek a szerkesztők!

Mikor tudatára ébredtem annak, (három álmatlanul töltött éjszaka után) hogy bennem költői tehetség rejlik, megírtam első költeményemet. 27 nyolcz soros versszakban s magas röptű szárnyalásban énekeltem meg benne a kikeletet, az ő új, rózsaszín satin ruháját, a kikelő esibéket s a szerelmet. Miután megtanultam szóról-szóra, beküldtem egy heti lapnak. Alig vártam a következő vasárnapot, melyen a lap — az én dült betűkkel szedett költeményemmel az élén — meg fog jelenni. A hirlapárusnál lefoglaltam jó előre minden példányt, hogy vidéki ismerőseimnek is küldhessek egyet-egyét. Persze még akkor fogalmam sem volt arról, hogy milyenek a szerkesztők.

A lap a következő vasárnapon csakugyan megjelent; azonban az én költeményemnek csak a czimét hozta s azt sem a lap élén, hanem a borítékon, előtte két lesujtó szóval; ilyen formán: „*Nem közölhető: a szerelem tavaszkor.*“

Egészen oda lettem. Nem közölhető. ...De hát miért? Elővettem, átolvastam százszor, s igazán mondom kérem, egy betűt sem találtam az egészben, a mi „nem közölhető“ lett volna. Már ekkor kezdett derengeni előttem a szerkesztői irigység, de sehogy sem tudtam megnyugodni. Ujra elővettem, átolvastam s ekkor az a gondolatom támadt, hátha nagyon hosszú? No jó, hát megrövidítem. Igen, csak hogy ez nem ment olyan könnyen.

Soha életemben fájdalmasabb munkát nem végeztem s valóságos tantalusi kínokat szenvedtem, midőn egy-egy részletet kihagytam; mintha csak szívemből téptem volna ki egy-egy darabot. A legszebb részletek azonban megmaradtak s ez némileg vigasztalt. Megmaradtak kikelő esibém s megmaradt az ő új rózsaszín ruhája. Hogy a változás teljes legyen, fájó szívvel ugyan, de esibéimnek megfelelőleg a czimet is megváltoztattam s lett belőle: „*Kikelő szerelem.*“ Költeményem ez új formájában valóságos remekmű volt s ekkor azt határoztam, hogy megboszszulom magam a hetilap szerkesztőjén s nem ő hozzá küldöm azt be. Hadd olvassa majd egy másik lapban gondolám s ha olvassa, hadd pukkanjon meg mérgében — és beküldtem egy napilapnak.

Ha önök t. uraim és hölgyeim azt gondolják, hogy a napilapok szerkesztői kevésbbé irigyek, mint a hetilapoké, ugy nagyon csalódní méltóztatnak. Ma már valamennyi hirlapíró mind egy huron pendül. Nyakra-főre szövetkeznek s hadat izennek minden feltűnő tehetségnek. Midőn egy ilyen hirlapíró-szövetségbe belépnek, esküt tesznek, hogy a kibben csak egy mákszemnyit is fedeznek fel abból a bizonyos isteni szikrából, azt üldözni fogják, ha kell a halálba is.

Itt reá a példa. Nem azt üzeni a napilap tekintetes szerkesztője az én kikelő szerelmemre, hogy: „*vágja földhöz*

Politikai hírek.

Az appropriáció.

A képviselőház még e héten befejezi az 1897. évi budget tárgyalását. Félhivatalos értesülés szerint a költségvetési törvény tárgyalását a Ház a jövő pénteken fogja megkezdeni.

Külföld.

A krétai okkupáció.

Kréta telegramok szerint az európai csapatok több pontot fognak Krétában megszállni, mint eredetileg tervezték. Eleintén csak arról volt szó, hogy az európai csapatok három, vagy négy parti várost okkupáljanak, de most több város megszállása mutatkozik szükségesnek. Ezzel természetesen vele jár az is, hogy a hatalmak csapatokat szállítsanak Kréta szigetére. A hatalmak erről a kérdéssel sokáig tanácskoztak, és a tárgyalás már most nemcsak hogy be van fejezve, de sőt a hatalmak már hozzá is fogtak a megfelelő intézkedésekhez. *Mindegyikük utnak indított néhány száz embert.* Ezek az intézkedések azonban csak a parti városokra vonatkoznak és nem terjednek ki a sziget belsejére. A sziget belsejének pacifikálása egészen más kérdés és erre esetleg két nagy hatalom, valószínűleg Anglia és Oroszország fog vállalkozni. Erről még csak most folyik a tárgyalás. A Vasszos ezred visszahívásáról szóló hír nem látszik valósnak.

A képviselőház ülése.

Budapest, márcz. 19.

A t. Ház ma folytatta és befejezte a pénzügyi tárcza költségvetését. Rakovszky István, Buzáth Ferencz, Tóth János, Kubik Béla és Benyovszky Sándor gróf adóhivatali kérések kerületeikbe, Polónyi Géza az adóhivatalnokok helyzetét esetezte.

Lukács László pénzügyminiszter minden egyes hazabeszélőnek megmagyarázta, hogy mely normatívumok szabályozzák az új adóhivatalok felállítását. Az adóhivatalnokok helyzetén kész javítani, a mennyiben a

helyzet javításra szorul, azonban figyelmeztet arra, hogy ehhez az első feltétel a méltányosság, a melynek keretei között kell maradniok az adóhivatalnokoknak is.

Popovics Vazul István horvát-szlavon képviselő emelkedett, hazafias szellemű beszédben a kizárólagos italmérési jogosultság és általában a konzumadók rendszerének módosítását kérte, egyben a naptár- és hírlaphirdetési bélyeg eltörlését is.

Lukács László pénzügyminiszter megnyugtató feleletét, melyben a rendszer módosítását helyezte kilátásba, egyhangu helyeslés fogadta.

Belitska Béni a dohányjövődék tételénél a dohánytermelést tette szóvá s a dohány tultermelése folytán a termelés korlátozását. Belátja, hogy ennek a korlátozásnak meg kell történnie, azonban a szegény emberekre való tekintettel arra kéri a minisztert, hogy ne a kis, hanem a nagy dohánytermelőknél korlátozza a termelést. Péchy Tamás az engedélyt csak jó földre óhajtja megadni.

Lukács László pénzügyminiszter ezekre a megjegyzésekre is teljesen megnyugtató felvilágosítást adott s ezzel a tárcza költségvetését is elfogadták, a mi alkalmat adott arra, hogy a Ház viharosan megéljenzeze Lukács Lászlót. Az éljenzés a költségvetési törvényjavaslat beuyjtásakor megisméltódott.

Az Egyesült Államok elnöki hivataláról.

Az új elnök beiktatása alkalmából a *Debr. Ellenőr* számára írta: **Harsányi Sándor.** Washington, márczius 6.

Abból az alkalomból, hogy az éjszakeresült államok új elnöke Me. Kinley épen e napokban installáltatott a demokratikus Amerikához épen nem illő roppant fény és magnum áldomás kíséretében: úgy vélem, nem lesz érdektelen e lap t. olvasóira nézve, ha innen a Capitolium városából, mely napok óta örömlázban, káprázatos fényözönben uszik, úgy a beiktatás minden képzelet fölül muló pompájáról, mint közelebbről arról a

magas tisztségről, melyet Me. Kinley tegnap előttől fogva elfoglal, e rövid cikk keretében egyetmást elmondok.

Az E. Államok elnöki tisztségéért való versenyzés egyáltalán nem tartozik a kívánatos dolgok közzé. Amerikában az általános és titkos szavazás lévén behozva a politikai pártok minden tisztességes és kevésbé tisztességes eszközöket felhasználnak, hogy a maguk elveit jelöltjük megválasztása által diadalra juttassák. A választási időszakokban egész sereg új lap keletkezik, melyek csak a jelöltek egyike vagy másika mellett vannak hivattva propagandát kelteni s a politikai hullámok lecsendesedésével ők is a feledés tengerében merülnek. A lapok kiadói nyílt alkut folytatnak a politikai körök vezérével s miután által adják magukat a legtöbbet ígérőnek, ez alkudozás eredményét annyira nem védi a discretio leple, hogy sokszor a klubok maguk nyomatják ki negyedévi jelentéseikben, hogy ez vagy ama lap politikai magatartását mily árban sikerült megvásárolniok. Ezt az amerikai kiadók egész tisztességes uton szerzett pénznek tartják, annyival is inkább, mivel rendszeren becsületesen megis szolgálnak érte.

Például a clevelandi Herald, egyik legnagyobb angol napi lap, mely rendszeren napi 5-6 kiadásban jelenik meg 10-20 oldalnyi tartalommal, 20,000 dollárnyi kőzért két hónapon át a lap első oldalán kőzta Me. Kinleynek méltóságos fejét, nem csekély bosszuságára a demokrata párti lapoknak, melyeknek vékonyabb adagban jutott ki a sápból.

Mi sem természetesebb aztán, mint hogy az egyes politikai klikkek befolyása alatt álló, vagy épen általok megvásárolt organumok nem a legkiméletebben foglalkoznak az ellenpárt jelöltjével s azokra rákenni iparkodnak még a legképtelenebb költött dolgokat is.

lantját, nem lesz önből poeta soha." Nos, kérem, hát nem világos ebből az irigység? S hozzá még mennyi gorombaság! Nem lesz önből poeta soha!... Már bossánatot kérek, de én tudom, hogy valamelyik nagyhirű tudós már egy századdal ezelőtt kimutatta, hogy a poeta születik s a szónok lesz. Már pedig én nem lettem, de igenis születtem (Szelistyén 1873-ban) s így jogom van költőnek lenni. No hát ennyi gorombasággal párosult elfogultságot még egy napilap szerkesztőjéről sem tételeztem volna fel.

Dühös letem végzetlenül. Csak azért is verselni fogok gondolám s nyomban 7 verset írtam s azokat szét is küldtem azonnal 7 napilapnak. Elvontam készülve a szerkesztői üzenetek gorombaságára. A legenyhébb üzenet így hangzott: *"E században ennél rosszabb verset még nem írtak"* Hát aztán kérem nem minden betüből ki ri itt az irigység? Egy másik azt izeni, hogy *"sajnáljuk önt"*. Csakhogy épen ki nem mondja, hogy *"iriggyeljük önt"*

Ilyen s ezekhez hasonló üzeneteket kaptam én a tisztelt szerkesztő uraktól. Azt hitték, hogy ilyesmik által sikerül elriasztaniok a költészettől. Csakhogy nem érték ezélt. A negyedik tavasz buvik ki a fagyos tél fehér hőköpenye alól, mióta első versem elhangzott s azóta megszakítás nélkül dolgozom lankadatlan szorgalommal. *"Elküldtük a papirkosárba."* Kérem kiméljen meg bennünket s ne

alkalmatlankodjék itt a firkálásával" s e megtisztelő üzenetek minden variációjában részesítettek engem s költeményeimet a szerkesztő urak, de ezáltal csak fokozták munkakedvemet. Minél gorombább üzenetet írtak, annál több költeményt írtam úgy annyira, hogy naponta 5-10 költeményt megírni ép oly rendes szükségletté vált, mint az ebéd utáni fekete kávé s ma már alig hiszem, hogy van valamire való lap az országban, a hol 5 usque 150 szerkesztői üzenet erejéig érdekelve nem volnék.

Azonban egyszer — s itt a hírlapírók szövetsége működésének egyik fényes jele — azon vettem magam észre, hogy a szerkesztő urak az én költeményeimre még csak fülüket sem mozdítják. Beküldtem két-három verset; a szerkesztői üzenetek az én számomra nem hoztak semmit. Csakhogy én rajtam nem fogtak ki. E naptól kezdve még egyszer annyi verset írtam és küldtem a szerkesztő uraknak, igaz, hogy *"Romeo"* letűnt a szerkesztői üzenetek egéről, de annál gyakrabban tűntek ott fel az *"S. J."* (Silberstein Jakab), *"K. M."* (Kohn Mór), *"K. J."* (Klein Izidor) stb. Mi sem egyszerűbb. Elővettem a hivatalos lapot, kiírtam onnan a névmagyarisítottak által levetett neveket s azok alatt küldtem be verseimet.

Csakhogy ez sem vált be egészen. A multkor egy versem már közölve lett a szerkesztői üzenetek rovatában. Ugy fájt

a szívem, hogy más neve alatt kellett látnom költeményemet. Ilyen forma volt: *"K. J."* Mások életentő példájára e helyen közöljük: *"Az Ó libái."*

Ez így tovább nem mehet; másképp segíték a dolgon. Ezentul kizárólag tárczákat fogok írni, feldolgozom költeményeim tárgyát s remélem, hogy nem sokára elláthatom az összes lapokat tárczáimmal.

Elvárom a szerkesztő uraktól, hogy tárczáimmal szemben más magaviseletet fognak tanusítani mint költeményeimmel szemben tanusítottak s ezt nekik komolyan ajánlom is. — Ismerhetnek s tudhatják, hogy én semmitől sem riadok vissza. Ha nem volt nekik elég, hogy 4 éven keresztül élvezték költeményeimet (melyek kizárólag mind jó költemények voltak,) ugyanannyi ideig élvezhetik majd tárczáimat, melyek kivétel nélkül mind rosszak lesznek, akár csak a mai.

Ha irigységük nem engedte meg, hogy költeményeimet közöljék, itt lesznek tárczáim s ha lesz bátorságuk ezeket sem közölni, úgy összes költeményeimre esküszöm, hogy legközelebb regényeimet fogom az urakkal élveztetni, s hiába is igyekeznek ebben mindenféle ravasz fondorlattal kigondolt szövetkezés által megakadályozni, mert ha a világ összes szerkesztői szövetkeznek is, — tehetségemnek a megérdemelt elismerést megfogom szerezni.

Mindannak daczára azonban, hogy a verseny oly roppant izgalommal, s mindkét fél kölcsönös meghurcoltatásával járt az E. Államok elnöki hivatala egyike a legzsírosabb méltóságoknak, mely megérdemli, hogy bármely amerikai polgár, ki már születésénél fogva jogosan aspirálhat az elnöki tisztség magas hivatalára, egy kissé törekedjék utánna, habár ez külső pompa tekintetében nem vethető össze a legigénytelenebb királyi ház magas és kiváltságos állásával.

Az elnök évi fizetése mindössze 50,000 dollár, minek névleges értéke európai fogalmak szerint ugyan 125,000 frt, de amerikai értéke e csinos összegnek alig több mint 60—70,000 frt, a mi még így sem megvetendő honorárium. De sokkal több ennél az a „czulág“-mely járulékat teszi az államfői hivatal jövedelmének, nem is számítva a vagyon szerzés azon sokféle útját-módját, mely megnyílik az előtt, kit a gondviselés kegye ily roppant gazdag állam anyagi és szellemi ügyeinek élére állított.

Az elnök a waschingtoni „fehér ház“-ban lakván, házbért nem fizet; a túlzelt világitó anyagok, hirlapok, író eszközök költségei mind az állami budget terhére iratnak. Becses személye körül hat szolgálta van alkalmazva, e mellett minden család tagja részére 2—2, a férfi vagy női nemből szabadon választható eseléd áll rendelkezésére. Két titkára mindenike évi 5000 dollárt, két ajtónállója egyenként 1800 dollárt kap évenként szintén az államtól.

Magán távirtdája van, melynek épen úgy, mint az exclusive csak az ő rendelkezése alatt álló postahivatalnak legapróbb költségeit az állam fizeti, mint szintén azt a néhány embert, kik hirlapjai olvasására vannak alkalmazva; ujságot járathat, könyvet vásárolhat a világ bármely könyvkereskedőjétől az állam kontójára. Fogatok tartására 8000 dollárt kap s az udvari estélyek tartására évi 5000 dollár van felvéve az állami költségvetésbe. A zenét ilyen alkalmakkor az udvari zenekar szolgáltatja, mely szintén az állam költségén tartatik ki. Virágok a fehér Ház csodaszép üvegházaiából kerülnek ki, mely hasonlókép az állam tulajdona. Nevezetes kedvezmény az is, hogy az elnöknek nagy szolgálta személyzetéhez hozzá van számítva 200 rendőr is, kikkel ő feltétlenül rendelkezik.

Főszakácsát is az állam fizeti. A fehér ház konyhája továbbá teljesen el van látva mindennemű szükségességekkel réz és asztali edényekkel, az ebédlők még a Lincoln idejéből származó finom porcellán, arany és ezüst evőeszközökkel, a szobák a legdrágább selyem és bársonybutorokkal. Vászón és ágyneműért semmit sem kell kiadni az elnök feleségének, mert a szekrények fiókjai tömve vannak a legfinomabb vászonneműekkel, melyeken az U. S. (Egyesült Államok) remek moogrammjá van kihimezve.

Mindezeknek tetejébe az elnök még nagyon sok ajándékot kap. De ők bevett gyakorlat szerint nem szoktak elfogadni csak csekélyebb értékű dolgokat, mint a melyekben ugyanis a nép szeretetét s szí-

ves ragaszkodását látják megnyilatkozni. A legfinomabb bort és szilvoriomot, theát s gyümölcsöt hordó számra kapja az elnök, miket csak nagy ritkán utasít vissza.

Végezetre pedig az elnök halála esetén özvegye évi 5000 dollár nyugdíjban részesül az állampénztárból, és ezenkívül a nép rendszeren nagy összeget szokott nemzeti ajándékképpen összegyűjteni és átadni az özvegynek.

Igy p. o. a meggyilkolt Garfield, kinek emlékét a nagy elnökök közé sorozta a hálás amerikai nép köztudata, özvegye egy félmillió dollárt kapott nemzeti ajándék czímen.

A volt elnök Cleveland, elnökségének két czyklusa alatt megfelelő vagyonra tett szert. Legalább birtokainak értékét 8 millióra becsülik.

Mac Kinley szintén szegényen vult be a fehér házba. Hogy fog onnan kijönni erre kíváncsiak különösen az, amerikai szocialisták.

Fővárosi levél.

(Bombalövés a képviselők között. — Mire való a hatalom? — A kárörvendő közönség. — Dóczy Lajos új darabja: „Ellinor“. — A Barrison lányok. — Barrison Róza „átváltozása“ és lovaglása. — Magyar és amerikai orfeumos művészuok.)

Budapest, márczius 20

Minthogy a tüzerek rendszerint nagyon messziről lövik az ellenséget, fölöttébb bajos nehéz megállapítani, hogy lövegjük talált-e vagy nem? Erre nézve csak egy tájékoztatójuk van: ha az ellenségen zavart észlelnek, tömör csapatok szétrobbanását, egyes alakok ide-oda szaladgálását, szóval valami efféle messziről is észrevehető fejtelenséget, akkor az ágyu megtette a maga kötelességét.

Hasonló zürzavart lát most a közönség a képviselőházban is. Eltekintve a szerencsétlen, szánalmat érdemlő Pichlertől, látható, hogy a törvényhozásba löttek? Merre van a veszedelmes ágyu — nehéz megmondani. De az bizonyos, hogy zavart csinált, sőt úgy látszik, hogy egyenest fejtelenséget idézett elő. Azt mondják, hogy az egész dolog a nemzeti kaszinóból került ki, még pedig azok részéről, a kik erre a tüzérkedésre nem is tulságosan hivatottak. Mert a dusgazdag embereknek különösen akik kényelmes öröklés útján szerezték vagyonukat, nagyon könnyü a tulszigoru Cátót játszani, könnyü a böjt turó meg kenyér mellett, és a leglármásabbak még azok a fő urak, akik hasonló előnyöket élveznek — mint például Zichy Nándor gróf — de mint főredekre az összeférhetlenségi törvénynek kihatása nincsen. Pedig Zichy Nándor vajjon mint kiváló biztosítási szakértő áll a magyar általános biztosító társaság élén? vagy pedig mint gróf és politikus? e két kérdés közül bizonytal nem nehéz a választás.

És ha sorra vesszük politikusainkat, mindegyiknek — talán 20% kivételével — van valami szerződési ügye az állammal. Hiszen ha komolyan végrehajtanák a törvényt, — amely tulajdonképen azon képviselők ellen készült, akit államhivatalnokok voltak — akkor egyszerű dohánytermelő engedély is elég volna arra, hogy az illető képviselővé megválasztható ne legyen!

Képtelen egy törvény! Polonyinak is az tette az irodáját becsessé és dusan jövedelmezővé, hogy ügyvédi mivoltán kívül képviselő, meg Eötvös Károlyét meg annyit sok másét.

Hogy is mondja az operette-fenség,

amikor a szorongatott virágáros lány védekezik ellene.

— De fönység! Hagyjon békét! Fön-séged visszaél a hatalmával!

— De szép kisasszonykám, mire való akkor nekem a hatalmam, ha nem élhetek vele vissza?

Az egész dologban csak az a fatális, hogy a szerencsétlen, ügyetlen és jogosulatlan mozgalom a képviselők között támadt, hát ott is kell azt valahogyan megszüntetni. Mert kívül, a közönségben az egész mozgalom — valljuk be — rokonszenves fogadtatásra talál. Nem mintha az állítólagosan erényes lármázóknak igazuk volna, — igazságról szó sincs. Hanem mert a házon kívül rekedt közönségben mindig van egy jó adag irigység azokra, akik belül vannak a házon és esetleg daskálkodhatnak mindenféle főbb javakban. Es ha a lármának meglehet az a haszna, hogy e javakból el-elpotyogtatnak egyetmást, nem csodálható, ha ezt a lármát a közönség nagyon szép muzsikának tartja.

Tulságosan szépek a dolog nem mondható, — de hát szép-e a politizálás egyáltalán? Lied, ein garstiges Lied!

Szerencsére azonban van egyéb is. A nap gyönyörűen süt, (ah! és milyen édesen süt, a míg én itt körmölök és még azt sem tudom, hogy a firkámert nyájas lesz-e a „nyájas“ olvasó, vagy inkább hajlandó arra, hogy betörje a fejemet?) és a közéletet foglalkoztatja egyéb is.

A rég hallgató Dóczy „Ellinor“-ja — többek között — igazi nagy eseménye a fővárosi közéletnek. (A mult hét eseménye a műcsarnok estélye volt: nagyszerű, de végtelenül unalmas! Mintha azt mondanók, sőt mondjuk is, — lopott, de becsületes!) Dóczy, a heves, ifju lelkü, Csókos Dóczy, — a kitől megtanulta a magyar közönség, hogy mi a csók? Az igaz, hogy effélet tudtunk már az előtt is egy néhányan, és azóta sem csokolozunk jobb izüen mint a Dóczy előtti időkben. Hanem, hogy dalolt, mint csiesergett, milyen édesen enyelgett ez a Dóczy, ez a kis csuf, faun képü emberke! Csakugy nyiladozott tőle a hallgató szive, és ki a hogy birta, a maga rekedt vagy érczes hangjával együtt dudolászott vele: „Nem csók az hidd el, a mi tiltva nincs!“ Ej ha, mit mondanak ehez a férjek?

De mindegy. A „Csók“ gyönyörű — és jó — és teljesen hasonló hozzá „Ellinor.“

Szörnyen mellékes, hogy az Ellinornak mi a meséje. Egy királyfi nem szeret egy királylányt, mert nem ismeri; nem is akar felőle tudni, amig persze, véletlenül össze jő vele és belé szeret. Effélet láttunk és hallottunk már eleget. Természetesen, hogy van a királynak egy kis lovagja, aki — párja gyanánt — a saját szerelmesét kergeti és meglesz a két házasság. De minek is a mese Dóczynak? Nehány ötlet, egy-egy pompás ötlet, aminő az, amikor a király három lefátyolozott menyasszonnyal ül szemközt és nem tudja, hogy melyik az igazi? — hanem fődolog a zene, a víg-dámság, a költészet, a dal. Ebből a fajtából pedig tömérdek van az Ellinorban. Az a dal, „mi a szerelem?“ Bizonytal csakhamar olyan népszerű lesz, mint a Csók definíciója. Csók meg szerelem, — hja, ez kell a népnek és nem a tragédia.

Lesz is a Dóczy darabjának olyan sikere, hogy csak úgy zeng tőle a Nemzeti színház. Csillag Terka, Mihályfi, Pálfi és Hegyesi Mari már a főpróbán is elragadták a közönséget, — hát még amikor meghallják a premieren közönség zugó tapsviharát és melegük lesz az érezhető hatástól!

Van különben még egy nagy „művészi“ eseménye a fővárosnak amelyről az ujságok ugyan csak a hirdetésekben

szólanak, de annál fokozottabb érdeklődést tanúsít és ez az, hogy megjöttek a Barrison lányok, fölléptek és hirtelen sikereket arattak.

És merem állítani, hogy az ujságoknak nincs is igazuk, ámbar helyesen cselekesznek, hogy az olyanokat nem támogatják. De utóvégre is ignorálni azt amiért esténként ezren meg ezren lelkesednek, ehhez az ujságnak joga van, de ebben igazsága nincs. A jog általában gyakorta ellensége az igazságnak, — ebből élnek meg a jogászok. És tény, hogy az ujságírók között is nagyon sok a jogász.

Szó ami szó, de hasonló, bájos és ilyen mértékben frivol lányokat színpadon még nem láttam soha, pedig Páris kánkánjától Kairó hastánczáig láttam én már egyetmást. A fiatalság üdössége, gyermeklány kecsessége, a courtisane huncutsága és az igazi művésznő tudása: mind egyesítve van abban az öt Barrison testvérben, — akik tulajdonképpen hatan vannak és nem mind testvérek.

Eredetileg voltak öten, — egy nem tudom hová lett közülök. Maradtak négyen. Abból ismét férjhez ment egy s most külön lóháton produkálja magát, ez a Lóna, a legmerészebb. A többi hármat öté kiegészítették két „darab“ teljesen olyan magas, olyan szőke és olyan ügyes angol leánnyal, mint a többi és most ismét teljes a „koncert“.

Legmerészebb közöttük a Lóna, legbájosabb is. Férfi ruhában áll ki és a legmerészebb is, — hogy egyebet ne mondjak. Ezt a ruhát darabonként veti le: a frakkot, a mellényt, aztán — szörnyűség! — a nadrágot és ott áll egy meglehetősen rövid férfi ingbe egy ordító ezer főnyi tömeg előtt egy bájos szép asszony. A látvány ezudarság — hanem szép. És most már mondjuk: most hirtelen, egy merész mozdulattal lekapja magáról az — inget is.

Teringettét!

Szerenese, hogy ez alatt van a lovaglósztümje, amely eltakar ugyan egyetmást, mutat azért eleget, megsejtet mindent, de legalább mégis jelmez, ha rosszabb is a jelmeztelenségnél.

Azután lóra ül, és eldalol egy meglehetősen pikáns dalt, néhányszor körülnyargalja a színpadot — a mi egészen mellékes. Hanem az a vetkezés — a színlap hamiskásan „átváltozásnak“ mondja, — az fölháborítón kecses. A publikum nem tudja, hogy mit tegyen vele: megverje vagy megtapsolja. Igazán megtehetné mind a kettőt.

Mert a Barrisonok két nevezetes tulajdonsággal bírnak: rendkívül frivolok és határozottan tehetségesek: énekekben, táncban, kecsességben és a vetkezésnek inkább nevezhető öltözködésben — egyaránt. Ebben különböznek a többi orfeumos dámáktól, különösen pedig — öröm-e vagy bánat, hogy ki kell mondanom? — a magyaroktól, a kik ha tehetségesek, akkor csufok és ügyetlenek; ha pedig csinosak, akkor rendszerint csak merészek, de a legkritikább esetben tehetségesek is.

Adorján Sándor.

NAPI HIREK.

Időjárás

A központi meteorológiai intézetnek Debreczenbe küldött jelentése szerint a következő időjárás várható:

— Márczius 20. —

— Enyhe. — Száraz. —

— **Debreczen a kvóta ellen.** Debreczen város tanácsa a jog és pénzügyi bizottság véleménye alapján a kvótaemelés ellen a következő javaslatot terjeszti a városi közgyűlés elé: A jog és pénzügyi

bizottság Heves és Fehérvármegyéknek az országgyűlés képviselő és főrendi házaihoz intézett feliratait, melyek Magyarország és Ausztria közt folyamatban levő kiegyezési tárgyalások alkalmából felmerült kvótaemelés ellen irányulnak. — azon véleményem teszi át, miszerint városunk törvényhatósága részéről a két vármegye hazafias szellemű felirata — hasonló szellemű felirattal támogattassék. — A városi tanács a jog- és pénzügyi bizottság véleményét magáévá tévén, — különösen figyelembe véve azon körülményeket, hogy az ugynevezett országos kvótabizottságnak igen méltányos és elfogadható álláspontjával szemben, a velünk közösségben álló Ausztria népei csaknem teljesíthetetlen követelésekkel állanak elő, sőt a lajthántuli testvérek vezérférfiától elkezdve, társadalom minden tagja, le az utolsó néprétegekig — azon óhaját majdnem köztelenség iránt lelkesedik, hogy szerintük meggazdagodott Magyarország az ujabban 10 évre megkötendő egyezségben a közös terhek nagyobb arányában részesíttessék, mint eddig, vagyis hogy az eddigi kvóta a magyarok terhére felemeltessék — elérkezettnek látszik már az idő arra nézve, hogy Magyarország törvényhatóságai s az általuk képviselt magyar közvélemény is megmozduljon és felemelje ezen indokolatlan megterhelhetési szándék ellen szavát. Ugyanezért azon előterjesztést teszi a városi tanács a tekintetes bizottsági közgyűlésnek miszerint Heves és Fehérvármegye által az ország képviselőházához és a főrendiházhoz benyújtott s a kvóta felemelése ellen intézett hazafias érveléstelektől áthatott feliratokat hasonló szellemű s az országgyűlés képviselőházához intézendő indokolt felirattal támogatni s ezáltal a magyar országgyűlést és a m. kormányt a haza jólétére irányuló törekvésében támogatni Debreczen sz. kir. város közönség részéről is méltóztassék.

— **Istenitisztelek.** A holnapi isteni tiszteletek sorrendje a következő: Az ev. ref. nagytemplomban *Mitrovics Gyula*, a kistemplomban *Mindszenti Imre*, az új templomban *K. Tóth Kálmán*, az ispotálytemplomban *Szilágyi Imre* predikál. — A róm. kath. templomban reggel 7 órakor *Hammernyik Sándor*, 9 órakor dr. *Wolafka Nándor* püspök misézik és tart szent beszédet, déli fél 12 órakor *Molnár Kálmán* mond misét. Délután 3 órakor a litániát és a kereszténytanítást *Kovács Márk*, a rózsafüzér ajtatosságot pedig dr. *Wolafka püspök* tartja. Az ág. ev. templomban délelőtt 10 órakor *Maternyi Lajos*, délután 3 órakor *Geisslinger Pál* tart istenitiszteleket.

— **A közgyűlés előtt.** A városi tanács ma délelőtt teljes ülésen foglalkozott gróf *Degenfeld József* főispán elnöklése alatt a szerdai közgyűlés előkészítésével, megállapítván a közgyűlés tárgysorozatát is. Napi rendre kitűzettek a következő tárgyak: Polgármester jelentése január-február hónapokról; a kultuszminiszter leirata, melylyel 1000 frt. segélyt utalványoz a debreczeni zenedének; a belügyminiszter leirata a koreszmai szabályrendelet módosítása tárgyában; a közigazgatási bizottság múlt évi jelentése; a számonkérő szék jegyzőkönyve; Heves és Fejérmegyék felirata a magyar gör. kath. püspökség felállítására érdekében; Szabolcs megye felirata a vármegyei tisztviselők fizetés emelése ügyében; a Gönczy egyesülete kérvénye telek adományozásért; állategészségügyi évi jelentés; Szathmáry János állatorvos kérvénye fizetés javításért; a házi pénztárt és számvetői hivatal ellenőrző bizottság megalakítása; a szegényházi napi ellátás díjának megállapítása; időleges jelentés a világitás ügye rendezésének állapotáról; a sámsoni ref. egyház kérvénye 100000 téglá adományozásáért; a szőlőtermelő szövet-

kezet utáthelyezés iránti folyamodványa; a honvéd fegyverraktár építése; szabályrendelet a főláru vasuti menetjegyek használatáról; a Kádas és Miklós-utczák aszfaltozása; adományok a verseczi magyar nyelvterjesztő egyesületnek és a kolozsvári Mátyásszobornak; a guti vadásztársaság kérelme. Szabadságolási, nyug- és kegydíjazás, községi kötelekbe való felvétel, telek eldarabolás iránt való kérvények; orvosi oklevelek kihirdetése. A tanács, ma már csak néhány ügyre nézve tett javaslatot. A koreszmai szabályrendeletnek a miniszter által kívánt módosítását, Szabolcs megye feliratának pártolását, a honvéd fegyverraktár építését 9300 frt. költséggel, a Mátyás-szoborra 100 frt. adományozását javasolja. A főláru vasuti jegyeket illetőleg indítványozza, hogy vidéki kiküldetéseknél az ilyen jegy használatára jogosult tisztviselők féldíjat számíthatnak fel, tekintet nélkül kiváltották-e jegyüket vagy nem? Hevesvármegye feliratát a kvóta ellen hasonló szellemű felirattal javasolja támogatni. A tanács ide vonatkozó javaslatát lapunk más helyén közöljük.

— **Kossuth gyászünnepe.** A főiskola ifjusága hazafias kegyelettel ünnepli meg *Kossuth Lajos* halálának évfordulóját. A hazafias ünnepélyre, a következő meghívókat küldötték szét: A magyar irodalmi önképző társulat által a főisk. énekkar közreműködésével, a főiskola dísztermében folyó hó 21-én délután 4 órakor rendezendő *Kossuth gyászünnepe* műsorozata: 1. Gyászdal, Lindpaintnertől. 2. Ünnepi költemény, Kun Béla 1. jh.-tól, szavalja Bagaméry Károly 3. th. 3. Nemzeti ima, Beliczaytól. 4. Emlékbeszéd, Fél Boldizsár 3. jh.-tól. 5. Kossuth-dal Gaál Ferencztől. 6. Hazafias szavaltat, előadja Szabó Antal 3. th. 7. Szózat, Egressitől. A terem ¼4-kor nyitva. A meghívó belépő jegyül szolgál.

— **Kegyes alapítók.** A debreczeni ev. ref. főiskola tanárai egymásután nemes példákkal fejlesztik azt az áldozatkész szellemet, melyre egyházunk, tanügyünk érdekében még mindig olyan nagy szükség van. *Sinka Sándor* főgymnáziumi tanár ugyanis, nem régebben elhunyt felesége, szül. *Fráter Ida* nevére, a főiskolai énekkar javára 100 forintos alapítványt tett. Ugyanez a főgymnáziumnak egy másik tanára *Kecskeméthy Lajos*, szintén közelebb elhalálozott neje szül. *Sipos Margit* nevére 100 frtos alapítványt tett ugyanez a főiskolai énekkar javára, olyan meghagyással, hogy annak kamatai évenként márczius hó 5-én ösztöndíjjal osztassanak ki az énekkar tagjai között.

— **Póstaleadó láda a Homokkertben.** A homokkerti gazdák legutóbb tartott ülésükben elhatározták, hogy küldöttséget menesztenek a helybeli postafőnökséghez, kieszközölendő, hogy a Homokkert 300—400 családja részére egy postaleadó láda állíttassék fel. Most ugyanis a homokkerti postáját a Huszár-féle koreszma mellett lévő szatócs üzletben adják le rendes átvételi igazolvány nélkül s így esik azután, hogy ha egy pénzküldemény, vagy egy csomag érkezéséről szóló postai értesítés elvész, a címzett csak hetek múlva tud hozzájutni a küldeményhez. A homokkerti kérelmét a magunk részéről is ajánljuk a postafőnökség figyelmébe.

— **Új törvényszéki orvos.** A debreczeni kir. törvényszéknél a dr. Pillitz Sámuel eltávozásával megüresedett törvényszéki orvosi állás tegnap töltetett be. Tegnap tette le ugyanis hivatali esküjét dr. *Isó*

János az új törvényszéki orvos s állását ma elfoglalván, működését megkezdette. Az új orvos ki rokonszenves egyéniség, Zala-Egerszegről jött Debreczenbe, a hol 13 évig működött, mint kórházi orvos. A debreczeni orvosi-kar egy derék taggal szaporodott.

— **Üres számvevői állás.** Az ev. ref. egyháznál lemondás folytán megüresedett számvevői állás, melylyel 750 forint évi díjazás jár, ez évi április 4-én fog betölteni. Erre az állásra oly egyén választhatatik meg, kinek az államszámveteli vizsgálat letételéről bizonyítványa van, vagy ha e minősítése nem volna meg, annak egy év alatti megszerzésére magát kötelezi. A pályázati kérvények április 3-án d. u. 5 óráig adhatók be az ev. ref. egyház irodájába.

— **Az ifjúság munkássága.** A főiskolai hittanszaki önképző társulat által kiadott „Közöny“ márcziusi száma most jelent meg a következő tartalommal: Melancthon. Irta: *Lenicz Géza.* — A bécsi evang. teológiai facultás. Irta: *Juhász László.* — A vallás ügye az 1790—91. országgyűlésen. i . . . y — Tárca: „Keresem a hitet“ (Vers) *Juhász Sándor.* — Jézus próféta személyisége. Irta: *Nagy Sándor.* — Vegyes közlemények. *Kuthy Zsolt* 4. th. társszerkesztő segédlelkésznek bocsátatván ki, helye megüresedett s állását a társulat *Juhász Sándor* másod éves hittanhallgatójával töltötte be, akitől lapunk is már több hangulatos költeményt és esinos tárca-cikket közölt. A lap másik szerkesztője *Bagaméry Károly* 3 th.

— **Halálos vasúti szerencsétlenség a Piaczon.** Idegizgató, borzalmas látványra futott össze ma délután 3 órakor a piac-uteza népe. A helyi vasutnak a Nagyerdő felől robogó személy vonata a dr. Ujfalussy József orvos háza előtt eltaposott egy szegény embert, akinek derekán keresztül gázoltak a személykocsi kerekei és a kis vonat csak negyed óra múlva folytathatta útját tovább, az összeverődött nép zajongása közepette. A szerencsétlen embert pedig, aki rögtön szörnyet halt, bevitték az Ujfalussy József házába. Az embert Balogh Miklósnak hívják, 55—58 éves körüli napszamos, aki egyetlen 12 éves fiával Késes utca egyik szerényes viskójában nyomorgott. Most is a fiával ment keresztül a piacon, amikor vele a halálos szerencsétlenség történt. Maga a holttest felett jajveszékélő fiu sem tudja megmodani, hogy mimódon kerülhetett az apja a kisvonat alá. Mert a mozdony nem ment rajta keresztül s a szerencsétlenségért a vonatvezető személyzetet nem is igen terhelheti felelősség. Vagy elszédülvén bukott az épen előtte siető vonat mozdonya és kocsija közé, vagy pedig szándékosan vetette magát oda, megunván nyomerult életét. A kik ösmerték Balogh Miklóst, azt beszélik, hogy részeges ember volt, gyerek fiával együtt iszogatta meg, amit keresett. — A vonat kerekei teljesen összetörték belső részeit, a bordákat, a mell üreget s ez rögtön halálát okozta.

— **Sajtóperek.** A debreczeni törvényszék sajtóbírósa jövő héten két sajtópert tárgyal. Hétfőn *Szende Zsigmond*nak *Friedrich Herman* ellen becsületsértés miatt, szombaton pedig *Bosznai Istvánnak Simli Mariska* ellen becsületsértés és rágalmazás miatt indított sajtópörében lesz a tárgyalás. Az esküdszéki tárgyalásokra az első negyed esküdtszéki vannak behíva.

— **Elítélt párbajozók.** A debreczeni törvényszék tegnap *Kállay Szabolcs* és *Szuhányi Andor* joghallgatókat, akik 1895. október 30-án s Bika szálló disztermében kardpárbajt vívtak, párbialdal vétségéért egyenkint két hónapi államfogházra ítélte. Az elítéltek felebbezték.

— **Molnár Rózi betegsége.** Szintársulatunk tehetséges drámai szendéje — mint részvétellel értesülünk — olyan súlyosan megbetegedett, hogy ma végleg megvált a szintársulattól. A közönség kedvencét családja ma délben szállította fel a budapesti vörös-kereszt kórházba, a hol tüdővése ellen keres orvoslást. Oszintén óhajtjuk, hogy a remélt gyógyulást mielőbb megtalálja.

— **Fogság elől a halálba.** Hadházzról jött értesítés szerint, ma reggel ott egy szegény asszony abban az udvarban levő istállóban ahol lakott, felakasztotta magát. Mire észrevették meghalt. Tettének okául azt állítják, hogy április hó 1-én kellett volna Debreczenben a kir. törvényszék fogházában hosszabb fogság büntetését megkezdeni s ettől való féltében követte el szomorú tettét.

— **A mai zenedei hangverseny műsora a következő:** 1. Beethoven L. 12. mű 1. sz. Sonata Allegro con hrio, Tema con variazione. — Rondo Előadják: *Südfeld Meta* k. a. budapesti zongoratanárnő (zongorán) és *Friedman József* ur (hegedűn). 2. Wagner R. Aria a „Tannhäuser“ ezimü dalműből. Goldmark K. Postásdal a „Házi tücsök“ ezimü dalműből. Énekli: *Takács Mihály* ur, a m. kir. opera tagja. Zongorán kíséri: dr. *Láng Sándor* ur. 3. Popper D. Mémoire. Goltermann G. 49. mű. Capriccio. *Friedman S. Magyar Abránd.* Gordonkán előadja: *Friedman Samu* ur, a budai zeneakadémia tanára. Zongorán kíséri: *Südfeld Meta* k. a. 4. Volkman R. 35. mű. Vonósnyegyes (E. moll). Allegro con moto. Presto. Andantino. Allegretto vivace. Előadják: *Márton Imre.* *Friedman József*, dr. *Ujfalussy József* és *Kövy Lajos* urak. 5. Rubintsein. 93. mű. — Scherzo. Zongorán előadja: *Pavelko Jolán* k. a. 6. Magyar népdalok. Énekli: *Takács Mihály* ur dr. *Láng Sándor* ur zongorakísérete mellett. A műsor egyes számainak előadása alatt az ajtók zárva tartanak. A 2-ik szám után 10 percznyi szünet. Kezdeté este 7 és 1/2 órakor pontban.

— **Notárius lóköte.** Nagy Sándor kistokaji lakos arról nevezetes, hogy 63 éves koráig összesen husz évet töltött börtönben lóköteért. Mikor kiszabadult Derecske alatt ismét gyakorolni kezdte régi mesterségét, de rajta vesztett. A debreczeni törvényszék tegnap 3 évi börtönre ítélte. Az elítélt felebbezett.

— **A magyar ipar.** Elvitázhatlan, hogy hazánkban az ipar fejlődése ma már a legmagasabb niveauun áll. Ott vannak többek között *Zelinger Samunak* Budapest Váci-körut 62. sz. alatti nagy és előkelő férfiszabó-termei és kész férfi- és fiuruha-raktára, utóbbi már mint látványosság is méltó a megtekintésre. Tekintve ezen jeles czég megbízhatóságát, munkája kiválóságát és a rendkívüli jutányos árakat szívesen ajánljuk őt a közönség figyelmébe.

— **A sörök királya.** Van-e ki ma már a világhírű Pschorr-sört ne ismerné. Noha Bajorország a sörök hazája, a Pschorr-sört a müncheniek is, mint a sörök királyát tekintik. Nagyön természetes, hogy annak óriási kelendőségéhez, nagy mértékben hozzájárulnak *Bokros Károly* és *Társának* — mint e sör magyarországi egyedüli képviselőjének — az *Andrássy-ut 39. sz. a.* levő kiváló eleganciával berendezett nagy és előkelő éttermei, melynek különösen téli kertje kápráztatóan szép. Valamint nagy befolyást gyakorolnak e sör kelendőségére kitűnő magyar-, francia-, angol- és olasz konyhája, mely a világ bár mely inyenczét kielégíthetné. Különösen emeli a hangulatot, hogy esténként felváltva Balog

Károly, Radits Béla, Banda Marci, Berkes Béla hazánk e kitűnő zenekari játszanak. Tekintve továbbá a rendkívüli jutányos árakat, ezennel felhívjuk a közönség figyelmét a szóban levő nagy és előkelő éttermekre.

— **A herceg Montenuovo Alfréd-féle borpinczék bérlősége** Pécsen, melynek egyedüli és kizárólagos tulajdonosa *Schwabach Zs. G.* pécsi bornagykereskedő, nyomára jutott annak, hogy a kétes hírű utazók és ágensek már közel két év óta a hercegi czímmel és a czég nevével visszaélnék, a mennyiben a vendéglősök és korcsmárosoknál annak képviselőjéül adják ki magukat. Nevezett czég tehát annak figyelmeztetésére kér fel bennünket, hogy az más hasonló nevű czégekkel össze nem tévesztendő és hogy a hercegi pinczészet bélyegzője minden számlán és levélen világosan fel van tüntetve. Miután a Montenuovo Alfréd herceg borpinczéinek bérléte, *Schwabach Zs. G.* urnak csak Pécsen van üzlete, a rendelmények vagy egyenesen oda küldendők, vagy azok felvételére jogosított és magukat igazolt képviselőknél adandók át. Egyuttal kérétek az előforduló visszaéléseket a czéggel Pécsen kezelni.

— **A t. hölgyközönségnek.** Kik olesó és izléses selyem, gyapju és nyári mosó kelmét akarnak vásárolni, kérjük *Weiner Mátvás*, (Budapest, *Andrássy ut 3.*) legnagyobb divat-áruházának legújabb tavaszi mintagyűjteményét, melyet ingyen és bérmentve küldenek meg. Fontos! Megirandó, hogy mily minőségű és körülbelül mily áru szövet, vagy selyem-minta küldessék.

— **Korai fürdő-saison.** A magyarországi fürdőkben rendszerint későn, csak május hó közepén kezdődik a fürdő-saison. Jó részt ez az oka annak, hogy a magyar közönség még mindig óriási tömegekben keresi föl a külföldi fürdőket, holott a magyar fürdőkben is megtalálhatná a klimatikus hatások és a források gyógyító ereje mellett azokat az intézményeket, melyek a különféle betegségek ellenében szükségesek. Ezen a bajon segít most az utóbbi esztendőkorán nagyszerű fejlődésnek indult *Rajecz-fürdőnek* az igazgatósága. E fürdőben ugyanis az idén már április hó 1-én kezdődik a saison. Erre különösen alkalmas rendkívül kedvező éghajlati viszonyainál fogva, melyek már áprilisban is tökéletesen megfelelnek a különféle bajok ellen orvoslást kereső betegeknek. *Rajecz-fürdőn*, hol esztendőről-esztendőre szinte meglepő arányokban nyilvánul a fejlődés, mely ezt a gyönyörű fekvésű helyet egyik leglátogatottabb és legkedveltebb magyar fürdővé tette, a kitűnő gyógyhatású meleg ásványfürdő, úgy *Marienbad* és *Carlsbad* között helyet foglaló hideg és meleg ásványvízkurája mellett tavaly óta a modern technika és orvostudomány minden igényeinek megfelelő hideg-vizgyógyintézet és *Franzensbád*ival egyenlő tökéletesen kipróbált vasas lápfürdők is állnak az üdülést és gyógyulást kereső közönség rendelkezésére. A most életbeléptetett újítás, vagyis az, hogy a saison már április 1-én megkezdődik, hasonlóképp arra vall, hogy a fürdő igazgatósága semmi áldozatot nem kimél, mikor a fürdőző közönség igényeinek a kielégítéséről van szó. *Rajecz-fürdőnek* vasúti állomása *Zsolna*, a m. kir. államvasutak mentén.

S z i n h á z .

A három testőr.

Rátky szerepében kezdte meg három estére terjedő vendégszereplését *Náday Ferencz* a nemzeti színház kitűnő művésze tegnap este színházunkban. A szokatlanul nagy bérlétszűnő ház közönsége rokonszenves tapsviharral üdvözölte a színrelépő művészt, aki szerepét kiváló sikerrel játszotta, állandó derűtségben tartva a folyton tapsoló közönséget.

Seiklay Miklós kitűnő Polacsek volt. *Kiss Irén* (Róza), *Szabó Irma* (Liza), *Benedek* (Flóris) és *Püspöki* (Latorka) sikerrel működtek közre az előadás keretében.

—
* **A Gyimesi vadvirág és a Leszámlás.** Géczy Istvánnak általános feltűnést és érdeklődést

keltett ezen új darabjai rövid idő alatt a vidéki színpadokat és diadalmasan fogják bejárni. A figyelmes színigazgatók sietnek az újdonságokat mielőtt bemutatni közönségüknek. Eddig a következő vidéki színházak készülnek azoknak színrehozatalára: Bokody Antal (Sepsi-Sz.-György), Deák Péter (Sz. Fehérvár), Krecsányi Ignác (Pozsony), Megeyer Dezső (Kolozsvár), Makó Lajos (Szeged), Pesti I. Lajos (Szatmár), Tiszai Dezső (Miskolc). A „Leszámlás” cz. népszínmű előadására Deák Péter és Makó Lajos színigazgatók készülnek.

CSARNOK.

Tavaszkisasszony.

— Németből. —

Fordította: **Juhász Sándor.**
(Folytatás.)

Nem egyszer különben maga is meggyőződött, hogy saját érdekében is el kell néznie a Luvrba. Ott aztán lelkiismeretesen elmerült egy-egy kitünőbb kép szemléletében, de akaratlanul is nemsokára csak ott találta biz ő magát legtöbbször a mellett az istentelen hosszú létra mellett, amelynek tetején a kis Tavasz-kisasszony fészkel. Mikor oda ment hozzá, lemosolygott rá s aztán igen, igen gyorsan lekuszott onnan. — Péter mintegy ürügyet adandó látogatásainak, Lúsi másolatáról kezdett beszélni, jóakarattal figyelmeztette a hibás helyekre. Még maga is felvette az esetet, kijavított egy, két eltévesztett vonalat, vagy megmutatta a helyes színt, amelyen már Lúsi órák hosszán át dolgozott — eredmény nélkül.

A fiatal leány igen szívesen vette a tanácsokat s igyekezett őket minél jobban felhasználni. A szegény gyermeknek nem volt rendszeres tanulmánya s így ismerete sem; másolatai gyöngék voltak s nem igen mutattak nagyobb tehetséget, de mert keblében égett a szent lelkesedés tüze s mert igaz hittal meg volt róla győződve, hogy valamikor híres festő lesz belőle, igen nagy, de legtöbbször kimerítő hévvel dolgozott.

Egy alkalommal, mikor Pétert, mint rendesen elvezette a Luvrba a festmények iránti szerelme, hiába kereste szemével a nagy létrát, nem találta. Bizonyosan szabadságon van a Tavasz-kisasszony — gondolta — de azért a Tizsiánképet, mely miatt jött, csak futólagosan nézte meg s gyorsan visszament lakására. Ott aztán megkérdezte a házmestert:

— Moránd kisasszony ma nem volt a Luvrban? — Különben azon ürügy alatt ment be a házmester szobájába, hogy megtudja, vajon nincs-e levele.

— Nem bizony édes lelkem — válaszolt a házmesterné, ki igen jó asszony volt s ki úgy gondolta, hogy ő rá van bízva minden lakójának a lelki üdvössége — már két nap óta nem járhatott kint a szegény. Mikor esütörtök este hazajött, igen megázott s nagyon megfázott. Most köhög, igen köhög. Szegény kisasszony így szólt hozzá: az este: oh, Senü asszony, félek, nagyon félek, hogy nem igen dolgozhatok holnap. — Jöjjön be gyorsan hozzám édes kisasszony s még herbatheát főzök, addig levetheti vizes ruháit. — Köszönöm édes Senü asszony! — felelt ő olyan kedvesen olyan mosolyogva, mint ahogy ő szokta. — De bizony hiába itta meg a theát, azért csak köhögött egész éjjel, mint valami nagy beteg. — Félek, hogy valami nagy baj lesz belőle, az a halvány piros arc rosszat jelent, rosszat! Ah, szóltam suttozva, midőn az előbb lejöttem tőle: ismét egy tavasz, melynek nem lesz nyara! S a jó asszony bánatosan ingatta ősz fejét.
(Folyt köv.)

Szerkesztői posta.

J. S. (Debreczen.) Legyen szíves hétfőn délelőtt szerkesztőségünkbe fáradni.

Sz. B. E. (Debreczen.) Köszönettel vennénk egy több számra terjedő közleményt.

Tavaszi verőfény (Debreczen.) Az ön tavaszi verőfényétől meg lehet fagyni.

L. J. (Debreczen.) Verse megüti a mértéket, közelebb sorra kerül.

Debreczeni városi színház.

Folyószám 176.

Bérlet 133. sz.

Vasárnap, márczius hó 21-én,
este rendes helyárrakkal:

A csikós.

Népszínmű 3 felv., dalokkal és tánczszal.

Hétfőn, 1897. márczius hó 22-én,
Náday Ferencz bucsufelléptéül:

A jó barátok.

Vigjáték 4 felvonásban., írta: Sardou Viktor.

Kiadó és laptulajdonos:

„Csokonai” nyomda és kiadó részvénytársaság.

Felelős szerkesztő: Ifj. Gily Ede.

Üzlethelyiség

a főpiacon

Tóth Gyula-féle házban,
május elsejétől kiadó.

Értekezhetni lehet **Tóth Gyula** vaskereskedésében. 297-2-1

734. sz.
1897. tkv.

Árverési hirdetményi kivonat.

A debreczeni kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Debreczen város végrehajthatónak k. Csarnai Julianna végrehajtást szenvedő elleni 333 fit 94 kr. tőkekövetelés és járulékal iránti végrehajtási ügyében a debreczeni kir. törvényszék, a debreczeni kir. járásbírószék területén lévő, a Debreczen-pusztá-halápi 43 tkvi A + 822. hrsz. kaszállóra a C. 1—2 a. szorgalmi jogok érintése nélkül az árverést 1438 fitban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan **az 1897. évi május hó 7-ik napján délután 3 órakor** ezen kir. törvényszék árverési termében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10 %-át vagyis 143 fit 80 krt készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Debreczenben, 1897. évi február hó 7-ik napján.

A debreczeni kir. törvényszék mint tkvi hatóság.

Nagy Károly
kir. tszéki bír.

266-1-1

Hoff János malátakészítményei

gyengélkedők és betegek részére.

Hoff János-féle maláta egészségi ital

Mell-, tüdő- és gyomorbetegknél, emésztési zavaroknál, általános gyöngeségnél, ugymint lábbadozók részére kiválóan jónak bizonyult jóízű erősítő szer.

Több mint 10 év óta vásárolok önnél a maláta egészségi sör és a többi maláta készítményeket. Ez az egyedüli szer, mely nőmnek az egészségét visszaadta. Kérek egy újabb szállítványt.

Bögner C. Wien, Hofmühlgasse.

Hoff János-féle süritett malátakivonat.

Torok és Bronchial-hurutnál, ugymint régi köhögésnél, kiválóképen ajánlható gyermekek lélegző szervének megbetegedésénél; igen kellemesen bevehető.

Maláta kivonata rendkívül jó erősítő szer. Kérek tehát ismét 5 üveg süritett malátakivonatot, 1 font maláta csokoládét, egy fél zacskó maláta mell bonbonokat küldeni.

Fischer G. Órnagy, 37. gyal. ezr. N.-Várad.

Hoff János-féle maláta-egészségi csokoládé

Gyengélkedésnél, vérszegénység, idegbajnál étvágytalanság és álmatlanságnál kiváló jónak bizonyult. Kiválóképen kellemes ízű, tápláló és különös eredménnyel jár gyenge gyermekeknél és szoptató anyáknál.

Maláta csokoládéja a legkifináltabb mindazok között, melyeket ismerek. E kellemes italt kronikus gyomor, illetőleg emésztési zavaroknál vérszegénység- és általános gyöngeségnél mindég jó eredménnyel használtam.

Dr. Nicolai orvos Triebelben.

Hoff János-féle maláta kivonat mellbonbonok.

Köhögés, rekedtség, elnyálfásodásnál felülmulthatatlan. **A valódi maláta kivonat mell bonbonok** emésztési zavarok nélkül tesszészertinti mennyiségben használhatók.

Csodálatos volt makacs köhögésem gyors megszűnt az ön maláta kivonat-mell czukorkáitól.

von Zedlitz Neukirch Waldenburg.

Maláta mell-czukorkái nagyon jó hatásnak nőm köhögése és asztmatikus fájdalmait ellen.

Busch, lelkész Weischütz.

Kapható Debreczenben: **Csanak József, Rickl Z. József, Félegyházi János, Kontsek Géza** és **Tóth Kálmán** urak fűszerüzletében.

Budapesten: **Török József** gyógyszerész urnál, Király-utca 12. szám és közvetlen

228-3-3

Hoff János cs. és kir. udvari szállítónál **Bécs, I., Graben, Bräunerstrasse 8.**

Prospektusok és ismertetések ingyen és bérmentve.

Kiadó

kényelmes nagy lakás
minden mellékkeliséggel és kerttel
1897. Május 1-re

Czepléd- (Kossuth)- utca elején.
Felvilágosítást ad szerkesztőségünk.

193-0-14

2559
1897.

Árverési hirdetmény.

Debreczen sz. kir. város tanácsa részéről közhírré tétetik, miszerint a város tulajdonát képező, a téglavető gödrök közelében, az ujosztásu földek mellett fekvő 38 hold 1471 □ öl majorsági föld, a városháza kistanácstermében **folyo 1897. év ápril hó 14-ik napján d. e. 9 órakor** másodizben megtartandó nyilvános árverésen, a városi számvevői hivatalban megtekinthető feltételek mellett haszonbérbe fog adatni.

Miről az árverelni óhajtok azzal értesítetnek, hogy a kikiáltási árnak 10%-át bánatpénzül az árvereltető bizottság kezéhez készpénzben letenni tartoznak.

Debreczen, 1897. évi márczius 17.

264-2-1

A városi tanács.

Törleszt. kölcsön földbirtokokra.

Kölcsön a valódi becsérték $\frac{3}{4}$ részéig 20—50 év közti időre **készpénzben**. Birtokos felmondhat bármikor, pénzintézet nem mondhat fel. **Csekély** kamattal tőke is törlesztetik. Lebonyolítás **legrövidebb** idő alatt.
— Convertálás bélyeg- és illetékmentes. —

Semmi előleges költség.

Minden felvilágosítás **díjtalan**. Beküldendő csakis: telokkönyvi kivonat és kataszteri birtokiv másolat.

222-3-3

INGATLAN- és JELZÁLOG-FORGALMI-INTÉZET,
Budapest, VI., Váci-körut 39.

Legnagyobb Ingatlan- és Jelzálog-Forgalmi-intézet a monarchiában, egyedül, mely hatóságok és a legtekintélyesebb földbirtokosoktól okmányszerűleg ajánlva van.

Képviselő kerestetik!

Képviselő kerestetik!

A gazdaközönség és a gépkereskedők figyelmébe!

Gazdasági géposztályunk raktáraiban, az éppen lefolyt üzletév váratlanul gyenge forgalma, mindennemű gazdasági gépekből, u. m.:

4, 6 és 8 HP gőzcséplőkészletek, járgányok és járgányos cséplőgépek, Backer-rendszerű és Vidats-féle rosták, egy és többvasu ekék, boronák, rögtörő hengerek, vetőgépek, tengeri vetőkészülékek, aratógépek és fűkaszálók, szecskavágók, repavágók és zuzók, kukorica morzsolók és csöves tengeri darálók egy és két járatu őrlőmalmok, olajpresek stb. stb.

nagymérvű készlet összetörődését okozván, igazgatóságunk kapcsolatban azon határozatával, hogy egyes gazdasági gépek további gyártásával teljesen felhagyjunk, ezen nagy készletek, a jövő tavasz folyamán, rendkívüli mérsékelt árakon való eladását akarja eszközölni.

Ezt azon megjegyzéssel hozzuk a t. érdekelt közönség tudomására, hogy az eladás nemcsak egyes darabokban, hanem esetleg kisebb-nagyobb tömegekben is történik, a szerint, a mint erre igényt tartó gazdák és hivatott kereskedők jelentkezni fognak.

Ritka alkalom kínálkozik most az érdekelteknek, elismert kitűnő minőségű gazdasági gépeket és eszközöket, rendkívül alacsony árak és előnyös feltételek mellett beszerezni.

Minden ezen tárgyra vonatkozó kérdésközlésre, mely egyenesen hozzánk címzendő, szívesen fogunk felvilágosítással és árajánlatokkal szolgálni. Teljes tisztelettel

SCHLICK-féle vasöntöde és gépgyár r.-t.
Budapest, Külső Váci-ut 29-37.

213-18-6

Női ruha varroda kitűnő munkaerőkkel.

Tavaszi újdonságok!

Női ruhaszövetek, selymek, mosókelmék,
napernyőkben,

csipkék- és ruhadiszekben

rendkívül dus választékban érkeztek.

Női ruhavarró-mütermemben tolettek a legszebb kivitelben a legjutányosabban készütnék.

Eisler Izidor

divatáruháza és női divatterme
főpiacz, a főposta mellett.

245-3-2

Vászon- és asztalneműek.

Női- és férfi-fehérműek.

Nyakkendők.

